

De heer Hugo de Jonge
Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
Ministerie van BZK
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

Betreft: Gevolgen van eventuele vernietiging van bouwvrijstelling van Porthos-project

Nijmegen, 31 maart 2022

Zijne Excellentie de heer Hugo de Jonge,

Geconstateerd wordt dat er sinds de PAS-uitspraak van het Europese Hof in november 2018 en de daarop volgende vernietiging van het gehele PAS nauwelijks of geen stikstof reductiemaatregelen zijn genomen door de regering.

In eerste instantie verschuilde het kabinet zich achter de brede rug van de heer Remkes. Het advies van de adviesgroep is neergelegd in een rapport dat samenvattend adviseert tot 50% stikstofreductie binnen 10 jaar van alle sectoren.

Aan dit lang verwachte rapport is geen uitvoering geven. Integendeel, uw collega Harbers kondigde recent zelfs nog aan dat Schiphol moet kunnen uitbreiden, Lelystad Airport nog open moet gaan, de A27 moet worden verbreed. Hoezo 50% stikstofreductie door de transport sector? En hoe zit dat met onze klimaatdoelstelling?

In de agrarische sector idem dito. In Brabant komt het voor dat aan dezelfde straat een veestall wordt uitgekocht terwijl verderop een nieuwe veestall wordt gebouwd.

Bouwvrijstelling

Sinds 1 juli 2021 is in de Stikstofwet bepaald dat in het Besluit stikstofreductie en natuurverbetering bepaalde activiteiten van de bouwsector aangewezen kunnen worden. Voor de aangewezen categorieën geldt dat de stikstofdepositie die wordt veroorzaakt door de bouwactiviteiten buiten beschouwing van de vergunningplicht van artikel 2.7 lid 2 Wnb wordt gelaten.

Al van voor 1 juli 2021 dateren publicaties van juristen die de juridische houdbaarheid ervan betwijfelen.

Porthos-project

Porthos is het samenwerkingsverband van het Havenbedrijf, de Gasunie en staatsenergiebedrijf EBN. Deze partijen willen een pijpleiding aanleggen van de Rotterdamse haven naar de Noordzee, om afgevangen CO2 van de industrie te kunnen transporteren naar lege gasvelden, twintig kilometer uit de kust.

Porthos heeft hiervoor vergunning gekregen op basis van de bouwvrijstelling die volgens MOB in strijd is met de Europese natuurwetgeving. Een eventuele vernietiging van de vergunning zou grote gevolgen hebben voor vier toekomstige gebruikers Shell, Exxon, Air Liquide en Air Products. Immers, met de CO2-opvang denken ze tot 2030 extra tijd te winnen om nieuwe technieken te ontwikkelen en bestaande installaties om te bouwen. Daar zouden ze op veel kortere termijn andere oplossingen voor moeten vinden. Hiervoor is de vervuilers € 2 miljard subsidie toegezegd conform vast beleid van het kabinet: de vervuiler moet worden betaald van belastinggeld.

MOB heeft hiertegen beroep ingesteld. Dit beroep is behandeld op 29 maart 2022. De voorzitter stelde de voor de hand liggende vraag waarom er gekozen is voor een generieke bouwvrijstelling. Bijvoorbeeld waarom niet gekozen voor een vrijstelling voor alleen woningbouw? Hierop kwam geen duidelijk antwoord van de zijde van het ministerie. Uitspraak binnen 12 weken. Wij schatten de kans dat de bouwvrijstelling gaat sneuvelen in als substantieel.

Hoog tijd voor een andere koers

Het kabinet heeft inmiddels bijna 3 jaar geweigerd om het probleem van de ernstige degradatie van onze natuur te onderkennen en maatregelen te nemen om de stikstofbelasting van onze natuurgebieden binnen 10 jaar te halveren. In plaats daarvan zijn alleen geitenpaadjes gezocht. Ook rechters zijn er helemaal klaar mee zoals bijvoorbeeld de rechtbank Den Bosch oordeelde in de Amer uitspraak: "Het huidige stikstofbeleid is dweilen met de kraan open".

Waarom nog langer grote risico's lopen mbt voortgang woningbouw?

Een vernietiging van de bouwvrijstelling zal grote gevolgen hebben voor de woningbouw, terwijl juist hiervoor een bouwvrijstelling op zijn plaats zou zijn op voorwaarde van voldoende compensatie. Hoog tijd dus dat u zich beraadt op een bouwvrijstelling voor alleen de woningbouw op basis van bijvoorbeeld de zogenaamde ADC-toets. De drie voorwaarden waaraan een project dan moet voldoen, zijn dat:

A: er geen alternatieven zijn,

D: sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang,

C: de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Het kabinet heeft er uitdrukkelijk voor gekozen om deze route niet te nemen en te gaan voor een generieke bouwvrijstelling voor alle bouwprojecten inclusief megastallen, wegen, etc. en heeft daarmee bewust dit risico genomen.

U wordt in overweging gegeven om uw koers drastisch te wijzigen en te anticiperen op een onverbindend verklaring van de bouwvrijstelling.

Hoogachtend,

Drs. Johan G. Vollenbroek
Voorzitter van MOB